

LIEPOJA

Pažintiniai pėsčiųjų maršrutai "Kaip iš natų" – 3,7 km. arba 5,8 km.

Rožių aikštė. XVIII a. šioje vietoje veikė Naujasis turgus (lv. Jaunais turgus). 1910 metais miesto valdžia nusprendė turgų perkelti į kitą vietą (kur turgus veikia iki šiol), o aikštę apsdinti gėlėmis. Buvusios prekybos erdvė netruko virsti tikra rožių karalija. 2000 metais, atliekant aikštės remonto darbus, palei rožių lysves išdėstyti partnerinių Liepojos miestų herbai. Rožių aikštė yra apglėbta architektūrinių Liepojos pažibų. Pirmieji akį patraukia senųjų mėsinių bokšteliai. Puošnumu pastariesiems nenulieidžia XIX a. žinomo Liepojos architekto P. M. Berčio suprojektuotas Romos viešbutis (dabartinis "Romos sodas"). Kita miesto žymybė – tarpukariu (1934 m.) iškilę Latvių draugijos namai, kurių pamatinį akmenį padėjo pats Latvijos prezidentas Karlis Ulmanis. Netoliese plyti aikštė, traukos objektu buvusis tarybiniais metais dėl joje stovėjusio Lenino paminklo.

Latvijos muzikų Šlovės alėja. Joje rasite 39 bronzinių plošččių su muzikų plaštakų įspaudais. 12 plošččių alėjoje dedikuotos buvusiosioms muzikos grupėms. Kitapus Kungu gatvės stūkso aukščiausias Živju gatvės pastatas – **miesto biblioteka**. Čia anksčiau veikė mergaičių gimnazija.

Kungu gatvės kūrybinis kvartalas yra architektūrinis kompleksas, kurį sudaro unikalūs mediniai XVII a. pastatai bei moderniai rekonstruoti ir puikiai įrengti **Jaunimo namai**. Buvęs Madam Hoijerė viešbutis, vietinių žmonių pramintas **Petro I nameliu** (Kungu iela 24), yra vienas seniausių Liepojos gyvenamųjų namų. 1697 metais jame slapčia apsisotojo Rusijos caras Petras I. Visai netoliese (Bārņu iela 32) rasite dar vieną išskirtinį pastatą – XVIII a. rąstinį namą su žemu mūriniu cokoliu ir stačiu čerpinio stogu. Šis architektūrinis paminklas priklauso seniausiajam Liepojos miesto statybos tipui. Dabar šiame name yra įsikūręs **folkloro centras "Namins"** ir **studija "Latva"**. Kitapus gatvės (Bārņu iela 33) savo ilgus metus skaičiuoja seniausias miesto mūras – buvusios miesto galvos (burmistro) Joachimo Šrēderio namai. Tai tipinis XVII-XVIII a. sandūros Liepojos gyvenamasis namas. XVIII a. pr. šiame name keliskart buvo apsisotoję Švedijos karalius Karolis XII. Netoli pėdinti reikia iki **Amatininkų kvartalo** (Dārza iela 4/8). Čia rasite Amatininkų namus ir Taikomosios dailės centrą "Dārza iela", kur bus galima ne tik įsigyti patikusių amatininkų dirbinių, bet ir pamatyti, kaip jie gaminami. Be to, Amatininkų namuose eksponuojami **ilgiausi Latvijoje gintaro karoliai**, kurių ilgis net 123 m., o svoris – 19,5 kg.

Kuršių aikštė. Nuo XVI a. šioje aikštėje buvo organizuojami turgūs. Po kurio laiko šalia jos buvo nuspręsta pastatyti šv. Onos bažnyčia, prie kurios iki 1784 m. buvo ir kapinaitės. Aikštę juosia vienaukščiai gyvenamieji namai, erdvūs kiemai, viešbučiai ir kruopščiai prižiūrimi sodai. Iki XX a. pr. tai buvo pagrindinė miesto turgavietė. Savo industrinės reikšmės ji neteko 1910 m., kai netoliese iškilo didžiulis prekybinis paviljonas – **Petro turgus**. **Šv. Onos bažnyčia** yra seniausia Dievo namai Liepojoje, pirmąkart rašytiniuose šaltiniuose paminėti 1508 m. Dabartinėje vietoje stovinti bažnyčia įsventinta 1587 m. Įdomu tai, kad šalia bažnyčios esančioje turgaus aikštėje 1792 m. įvykdyta paskutinė mirties bausmė. Paskutinį kartą bažnyčios restauracijos darbai atlikti XIX a. antroje pusėje. Plastškumu ir monumentalumu išsiskiria 1697 m. medžio drožėjo N. Sefrenso baroko stiliaus sukurtas altorius (5,8 x 9,7 m.). Dar vienas šv. Onos bažnyčios turtas – pagal Alfredo Kalninio brėžinius pastatyti vargonai. Tai treti didžiausi vargonai Latvijoje.

Kairiau aikštės matyti buvę Kuržemės apygardos teismo rūmai, dabartinė miesto rotušė. Pasukę į dešinę prieisite šv. Juozapo katalikų katedros duris. Kadaiše buvusi nedidelė bažnytelė po XIX a. atliktos rekonstrukcijos virto tuo, kuo ji yra šiandien. Senąją bažnytelę mena altorius (tuokart buvęs centriniu), kuriam vieta dabar rasta šoninėje katedros koplyčioje. Prie įėjimo į koplyčią pastebėsite pajūrio bažnyčioms būdingą architektūrinį akcentą – burinio laivo modelį. Šį laivą bažnyčiai padovanojo viena laivo įgula, prašydamą Dievo laiminti ir saugoti juos jūroje bei dėkodama už sėkmingą grįžimą namo.

Maršruto tęsinys Jūsų nuožiūra:

Savo ekskursiją galite tęsti Tirgoņu ir Graudu gatvėmis iki kito maršruto punkto – natos SOL. Graudu gatvėje verta apžiūrėti gražiausius Liepojos jugendo stiliaus namus.

Tirgoņu gatvė. Šios gatvės nutiesimo istorija labai įdomi. Devintajame dešimtmetyje Liepojoje gyvavo muzikine tradicija – festivalis „Mēs Liepājai“ (lt. „Mes Liepojai“). Kasmet per festivalį surinktos lėšos buvo skiriamos svarbiam miesto projektui paremti. Už pirmo festivalio surinktus pinigus nuspręsta nutiesti Tirgoņu gatvė. Kadaiše kasdien pėsčiųjų, automobilių ir tramvajų keliu buvusi gatvė virto pirmąją pėsčiųjų gatve Liepojoje.

Graudu gatvė didžiuojasi senuoju savo grindiniu, istoriniu vardu ir puošniais, daugiausia XIX a. pr. romantizmo, eklektikos ir jugendo stiliais pastatytais namais. Gatvė prasideda dviem įspūdingais mūrais, menančiais sovietinius laikus. Tai dabartinis Liepojos universitetas, kuriame Stalino valdymo metais veikė regiono valdyba, ir mūrinis pastatas (adresas Graudu iela 50), kurį laiką buvęs komunistų partijos komiteto būstinė.

Sėkdamai natomis Jūs keliausite pro šv. Juozapo katedrą ir pasieksite Jūrmalos parką. Šiame rajone vertėtų atidžiau apžiūrėti medinius pastatus, pastatytus XIX-XX a. sandūroje. Tai laikotarpis, kai Liepoja buvo tapusi populiariu kurortu. Kūrmajos prospekte prie punkto PAUZE abu maršrutų keliai vėl susikerta.

Didžiausi Latvijos būgnai. Šis Liepojos aplinkos dizaino objektas primena miesto svečiams, kad Liepoja yra Latvijos muzikos sostinė. Praėję visą Peldu gatvę pasieksite 1964 m. įrengtą **koncertinį sodą "Pūt, vėjiņi!"**. Čia vyko ir vyksta daug koncertų ir festivalių. Garsiausias jų – festivalis "Liepājas Dzintars". Tai seniausias buvusios Tarybų Sąjungos roko festivalis, pirmąkart surengtas 1968 metais. Šalia koncertinio sodo galima apžiūrėti memorialą legendinei liepojiečių roko grupei "Livi" – **"Vaiduoklių medį"**. Tęsiant maršrutą Liepu gatve, dėmesį reikėtų atkreipti į XIX a. pab. vasarnamius.

Jūrmalos parkas yra tikras Liepojos pasididžiavimas. Jis pasodintas XIX a. pab. miesto galvos K. Uličo iniciatyva. Tris kilometrų vingiuojantis parkas užima net 50 ha. plotą ir šiuo metu yra vienas didžiausių sodintinių parkų Latvijoje. Nuo parko iki jūros vos keli žingsniai. **Liepojos paplūdimio** vizitinė kortelė yra balčiausias ir smulkiusias pajūrio smėlis pasauilyje. Jau kelintus metus iš eilės šio paplūdimio kokybę ženklina mėlynoji vėliava. Po stipresnės audros dažnas liepojetis skuba į šį paplūdimį rinkti į krantą jūros išplauto gintaro.

Iškasti **Gulbių tvenkinį** parko teritorijoje taip pat buvo miesto galvos Karlio Uličo mintis. Sodintų klevų alėja nuo Gulbių tvenkinio veda 1902 m. Paulo Makso Berči romėnišku stiliumi suprojektuoto **Vonios kambarių komplekso** link. Šis kompleksas (vėliava sanatorija) iki 1978 m. priėmė poilsiautojus, norinčius išbandyti purvo, sieros ir angliarūgštės vonias, gydymo su kompresais bei įvairias kitas procedūras.

Pajūryje minūtei stabtelėti verta prie **paminklo iš jūros negrįžusiems jūreiviams ir žvejams atminti**. Į jūros tolius ilgisingu žvilgsniu žvelgianti ir grįžtančio savo sūnaus, tėvo, vyro, mylimojo laukianti moters skulptūra simbolizuoja ir jamžina galingos gamtos stichijos pasiglemžtus žmonių likimus. Nuo parko iki miesto centro veda plati gatvė, apstatyta puošniais namais – **Kūrmajos prospektas**. Kadaiše ji buvo pagrindinis kelias, vedantis į pajūrį. Prospekto architektūrinės savasties pagrindas yra XIX-XX a. sandūroje pastatyti Liepojos aristokratų ir pasiturinčiųjų namai ir vilos. Pėdinant šia gatve, visą laiką Jus lydės Liepojos miesto himno "Mieste, kuriame gimsta vėjas" personažų bronzinės skulptūros – žmonių miškas, telefonininkas, smuklė, varna ir laivadirbys. Kūrmajos prospekte yra įsikūręs Liepojos muziejus, savo lankytojus kviečiantis nemokamai apžiūrėti jų sukaupas ekspozicijas.

Puošnus jugendo stiliaus pastatas Auseklą gatvėje yra **Pirmoji Liepojos valstybinė gimnazija**. Atkeliavę kitu adresu – Kūrmajų prospektą 3 – rasite buvusią **Liepojos navigacijos mokyklą**.

Kitapus gatvės (Kūrmajų prospektas 2/6) pamatysite **Rusijos-Rytų Azijos laivų transporto būstinę**, kur dabar yra įsikūręs Kuržemės apygardos teismas. XIX a. pab. – XX pr. dešimtis tūkstančių žmonių iš Rusijos keliavo į "svajonių šalį" Ameriką. Anuoet Liepoja buvo tapusi pagrindiniu emigracijos uostu. 1906 m. paskelbtas tiesioginis garlaivių reisas Liepoja – Niujorkas. Per Liepojos uostą kasmet už Atlanto išvyko po 40 000 žmonių. Kūrmajų prospektas didžiuojasi XIX-XX a. sandūroje pastatytais aristokratų apartamentais, pro kuriuos Liepojos tramvajus turtingiausias ir svarbiausias miesto svečius kadaiše vežiojo iki vonios kambarių komplekso. Kūrmajų prospekte rasite ir **Liepojos himno "Pilsētā, kurā piedzimst vējš"** personažų bronzines skulptūras ir **Liepojos muziejų**, lankytojus priimančią nemokamai. Be to, tai puiki vieta sustabdyti minūtelei ekskursiją po Liepoją ir pailsėti vienoje miesto kavinių.

Į **senąją krantinę** sovietmečiu daugeliui liepojiečių buvo uždrausta įžengti. Nuo **promenados** atsiveria gražus uosto vaizdas – krantinės, laivai ir jachtos. Turiningai ir smagiai Liepojoje leidžiamą laiką simboliškai skaičiuoja **Gintarinis laikrodis**.

Prekybos kanalas. Žinios apie Liepojos uostą mus pasiekia jau iš XIV a. Moderniu, jūriniais laivams pritaikytu uostu jis tapo XVII a. pab. iškasus Prekybos kanalą. Krovinį eksporto ir importo mastai ženkliai padidėjo XIX pab. Tarybiniais metais visa uosto teritorija buvo uždara zona.

Gintaro spindesiu praeivių akis akina moderniosios architektūros perlas – **koncertų salė "Lielais dzintars"**. Kitapus gatvės ant kanalo pakraščio matyti puošnus, bokštais pasipuošęs pastatas, – tai **poilsio centras "Libava"**, žmonių pramintas "Melnā bumba" (lt. "Juodasis kamuolys"). Šiame pastate anksčiau veikė muitinė. Prie jos durų kartas nuo karto iškildavęs juodas kamuolys informuodavo gyventojus apie jūroje siaučiančią audrą. Eidami Lielo gatve, dirstelėkite į **Jāņa gatvelę**. Tai viena iš seniausių, siauriausių ir romantiškiausių Liepojos gatvelių. Kulniuojant ja, pro akis reikėtų nepraleisti senųjų medinių sandėlių.

Švč. Trejybės katedra. Šie Dievo namai vokiečių bendruomenės prašymu pastatyti 1742–1758 m. Didžiausias katedros turtas yra jos vargonai. Tai didžiausi nerekonstruoti mechaniniai vargonai pasauilyje. Jie turi 131 registrą, 4 manualus ir daugiau kaip 7000 vamzdžių. Puošnus ir turtingas, nors tai liuteronų bažnyčios ir nebūdinga, yra Švč. Trejybės katedros vidinis interjeras. Nepraleiskite progos užlipti į katedros bokštą, nuo kurio atsiveria puiki Liepojos panorama!

Liepojos regiono turizmo informacijos biuras

Gido paslaugos, dviračių nuoma, transporto bilietai, suvenyrai
Rožu laukums 5/6
+371 634 80808, +371 29402111
www.liepaja.travel

LiepajaTravel | @LiepajaTravel | liepaja.travel

